

11. TĒMA 6.– 12. SEPTEMBRIS

SABATS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Jāņa 1:1-3; Mat. 12:1-5; Lūk. 4:16-21; Jāņa 5:16, 17; Mat. 24:20.

ATMIŅAS PANTS:

„Tad viņš tiem teica: „Sabats ir iecelts cilvēka dēļ, bet ne cilvēks sabata dēļ. Tātad Cilvēka Dēls ir kungs arī pār sabatu.” (Marka 2:27, 28)

Jēzus kalpošanas laikā reliģiskie vadītāji izaicināja Viņa sabata ievērošanu. Saņemot kritiku, Kristus uzsvēra Savu kā sabata Kunga autoritāti (Mat. 12:8, Marka. 2:28, Lūk. 6:5). Viņš arī parādīja, kādai vajadzētu būt pareizai sabata ievērošanai.

Mūsdienās izaicinājums ir ne tikai „pareiza sabata ievērošana”, bet arī populārais uzskats, ka atpūtas diena ir svētdiena, nevis sabats. Tie, kas nostājas par svētdienu, evaņģēlijos tomēr nevarēs atrast neko, kas šo viedokli atbalstītu. Sabata pretinieki evaņģēlijos nodarbojās tikai ar jautājumu, kā sabats ir jāievēro, bet nekad neuzdeva jautājumu „kad?”. Jēzus dzīve un mācības neatstāj vietu šaubām, ka septītās dienas sabats vēl joprojām ir Dieva atpūtas diena, pat pēc Viņa nāves un augšāmcelšanās.

Šajā nedēļā runāsim par Kristus attieksmi pret sabata izcelsmi un par Viņu kā sabata Kungu. Pēc tam pētīsim Jēzus paraugu un mācības sabata ievērošanas jautājumā. Visbeidzot aplūkosim sabatu Viņa mācībās un Viņa mācekļu dzīvē pēc augšāmcelšanās.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 13. septembrī!

Kristus, sabata Radītājs

*Ko šie panti saka par Jēzus lomu radīšanā? Kāpēc tas ir tik svarīgi, īpaši pārdomājot sabata izcelsmi? Sk. Jāņa 1:1-3; Kol. 1:16; Ebr. 1:1, 2.*_____

Jānis iesāk savu evaņģēliju ar slaveno apgalvojumu: „Iesākumā bija Vārds. [..] Viss ir radies caur Viņu, un nekas, kas ir radies, nav radīts bez Viņa.” (Jāņa 1:1-3) Ne Jānis, ne Pāvils neatstāj vietu šaubām par Kristus lomu pie radīšanas. Dieva Dēls Jēzus Kristus radīja visas lietas: „Jo caur Viņu ir viss, kas radīts gan debesīs, gan virs zemes – redzamais un neredzamais. [..] Visas lietas ir radītas caur un uz Viņu.” (Kol. 1:16) Dievs radīja Universu caur Kristu, ieskaitot saules sistēmu, zemi un visu uz tās, redzamo un neredzamo.

Kristus, kam vajadzēja kļūt par cilvēka Pestītāju, bija arī viņa Radītājs. Un tieši tad, radīšanas nedēļas beigās, Kungs mums deva atpūtas dienu. „Sabats tika radīts cilvēka dēļ, tā ir Kunga diena. Tā pieder Kristum. [..] Tā kā Viņš radījis visas lietas, Viņš ir iecēlis sabatu. Viņš to nošķīra kā radīšanas nedēļas pieminekli.” (E. Vaita „Laikmetu ilgas” 288. lpp.)

Tas pats Dievs, kas radīja cilvēci ar vajadzību atpūsties, nodrošināja arī līdzekļus atpūtai: iknedēļas dienu, kurā cilvēkiem ir jānoliek malā nedēļas darbi un rūpes un jāatpūšas Viņā, Radītājā. Radīšanas noslēgumā Viņš pats atpūtās septītajā dienā nevis noguruma dēļ, bet lai svētītu un darītu svētu sabatu un dotu mums paraugu, kam sekot. Un Viņš arī atpūtās sabatā, kad bija pabeidzis mūsu pestīšanu pie krusta, nevis tāpēc, ka Viņam bija nepieciešama atpūta, bet lai (kopā ar citām lietām) apstiprinātu sabata mūžīgo vērtību. Kristus, kas aicina nemierīgos cilvēkus atpūsties Viņā (Mat. 11:28, 29), aicina mūs atpūsties īpašā veidā vienu reizi nedēļā katru sabatu.

*Sabata ievērošana saista mūs ar zemes radīšanu, ar pašu mūsu eksistences pamatu. Vai var būt vēl labāks laiks, lai pārdomātu svarīgo jautājumu: ko es daru ar eksistenci, ko Dievs man ir iedevis?*_____

Kristus – sabata Kungs

Izlasi Mat. 12:1,2! Kas šeit notiek? Kāpēc farizeji uzskatīja šo darbību par nelikumīgu? _____

5. Moz. 23:25 apgalvo: „Kad tu ieej sava kaimiņa vīnadārzā, tad līdz sātām vari ēst vīnogas, cik tev kārojas, bet traukā tās neliec!” Tāpat problēma nebija pati darbība, bet diena, kurā tas tika darīts. Rabīnu noteikumi skaidri aizliedza daudzus darbu veidus sabbatā, piemēram, ražas novākšana, kulšana un vētišana. Pēc farizeju domām, plūcot labības vārpas, berzējot tās plaukstās un atdalot graudus no sēnalām, mācekļi bija vainīgi visās šajās darbībās.

Kāda nozīme ir piemēram, ko Jēzus izmantoja, lai atbildētu farizejiem?

Sk. Mat. 12:3-5. _____

Ar pirmo piemēru (1. Sam. 21:1-6) Kristus apgalvoja, ka, lai gan normālos apstākļos Dāvids un viņa vīri nebūtu ēduši maizi, kas bija domāta priesteriem (3. Moz. 24:9), tomēr tāpēc, ka viņu dzīvības bija briesmās, viņu darbība uzskatāma par atļautu ceremoniālā likuma pārkāpšanu. Otrs Jēzus minētais piemērs (Mat. 12:5) ir saistīts ar upuriem un ziedojumiem, kas bija domāti sabata dienai tempļa kalpošanā, kas bija divreiz vairāk nekā tie, kas tika upurēti jebkurā citā dienā (4. Moz. 28:9, 10). Paši jūdi atzina, ka tempļa kalpošana ir pārāka par sabbatu.

Pēc šo piemēru pieminēšanas Jēzus izteica divus apgalvojumus, kas aizstāv Viņa tiesības no jauna definēt farizeju ar nastām apkrauto sabata ievērošanu: (1) „Sabats ir iecelts cilvēka dēļ, bet ne cilvēks sabata dēļ.” (Marka 2:27) Šeit Jēzus apstiprina sabata izcelsmi Ēdenē un no jauna definē farizeju nepareizās prioritātes attiecībā uz cilvēku un sabbatu: sabats bija radīts cilvēkiem par labu un turpinās kā Dieva dota dāvana, lai kalpotu cilvēcei, nevis lai cilvēce kalpotu sabbatā. Un (2), sakot „Cilvēka Dēls ir kungs arī pār sabbatu” (Marka 2:28), Kristus apstiprināja Savu kā sabata Radītāja un Likumdevēja statusu. Tāpēc tikai Viņam bija vara atbrīvot sabbatu no šiem cilvēku radītajiem likumiem.

Dieva ļaužu garīgie vadītāji apsūdzēja sabata Kungu tās dienas pārkāpšanā, ko Viņš pats bija radījis un darījis svētu. Kādu vēsti mums visiem vajadzētu paņemt par garīga akluma briesmām to vidū, kam vajadzēja zināt vislabāk?

Jēzus paraugs

Ko Lūk. 4:16 stāsta par Jēzus attieksmi pret sabatu? Kāpēc tas ir tik svarīgi mūsdienās? Sk. Jāņa 14:15, 1. Pēt. 2:21. _____

Vārds „paradums”, ko Lūka izmantoja 16. pantā, nāk no grieķu vārda, kas ir saistīts ar ieradumiem, kuriem nemainās laiks un darbība. Citiem vārdiem, Jēzus regulāri apmeklēja sinagogu katru sabatu, kad vien varēja. Vēl vairāk, Lūkam tas ir tik svarīgi, ka viņš četras reizes evaņģēlijā piemin Jēzus sinagogas apmeklējumus dažādos sabatos (Lūk. 4:16, 4:31, 6:6, 13:10). Arī Lūka īpaši nosauc sabatu par septīto nedēļas dienu (Lūk. 23:54 – 24:1). Fakts, ka Jēzus Kristus Savas zemes kalpošanas laikā ievēroja septīto dienu tāpat kā visi pārējie jūdi, apliecina, ka nedēļas cikls kopš likuma došanas Sinaja kalnā vai pat kopš radīšanas nav izzudis. Viņa sabata ievērošanas paraugs ir modelis, kam kristieši var sekot gan attiecībā uz laiku, gan ievērošanas veidu.

Ko Jēzus lasīja tajā īpašajā gadījumā sinagogā? Kāpēc tas ir svarīgi? Lūk. 4:16-21. _____

Tā nebija pirmā reize, kad Jēzus lasīja un runāja sinagogā. Bija pagājis jau vairāk nekā gads, kopš Viņš bija kristīts Jardānas upē. Tomēr tas bija Jēzus pirmais Nācaretes apmeklējums pēc tam, kad Viņš bija atstājis galdnieka darbnīcu, kur bija pavadījis pirmos 30 Sava mūža gadus un kur bija apmeklējis vietējo sinagogu. Savas jaunības laikā „Viņš bieži tika aicināts sinagogā sabatā lasīt praviešu rakstus un klausītāju sirdis tika saviļņotas, kad jauna gaisma atspīdēja pār pazīstamajiem svēto pantu vārdiem.” (E. Vaita „Laikmetu ilgas” 74. lpp.)

Bet šoreiz bija citādi. Jēzus izvēlējās konkrētu Rakstu daļu – Jes. 61:1, 2, kas paskaidro Mesijas darbu virs zemes un kā Viņš nāks „pasludināt Kunga žēlastības gadu” (Lūk. 4:19). Tas bija sabata jeb jubilejas gads, atpūtas laiks. Jēzus piemēroti izvēlējās atpūtas dienu sabatu, lai pasludinātu Savu kalpošanu glābšanā, atbrīvošanā un dziedināšanā. Patiešām, Jēzū mēs atrodam atpūtu, kas taustāmā veidā ir izteikta katru sabata dienu.

Sabata brīnumi

Evaņģēlijā minēti neskaitāmi brīnumainas dziedināšanas gadījumi, kas notika sabata dienā. Interesanti atzīmēt, ka lielākajā daļā gadījumu dziedināšana bija Jēzus iniciatīva, lai gan Viņš to varēja darīt jebkurā citā dienā. Jēzus centās pateikt: dziedināšana sabbatā nav nelikumīga. Tieši pretēji, tā ir likumīgāka nekā tas, ko daudzi farizeji un reliģiskie vadītāji bija pieraduši sabbatā darīt.

Kādi argumenti ir minēti katrā no šiem pantiem, lai attaisnotu Jēzus dziedināšanas darbus sabbatā? Mat. 12:10-12; Lūk. 13:15, 16; Jāņa 5:16, 17.

Lai gan tā ir patiesība, ka mums sabbatā ir jānoliek savas intereses malā (2. Moz. 20:9; Jes. 58:13), to nekad nevajadzētu uzskatīt par nelietderīga laiskuma periodu. Savās sadursmēs ar farizejiem Kristus skaidri norādīja, ka „ir atļauts sabbatā labu darīt” (Mat. 12:12). Saskaņā ar rabīnu tradīcijām, slimu cilvēku sabbatā varēja ārstēt tad, ja situācija apdraudēja dzīvību. Līdzīgi kā tad, ja aita vai vērsis bija iekritis bedrē, bija atļauts izvilkt dzīvnieku laukā sabata dienā, lai glābtu viņa dzīvību. Vai cilvēka dzīvībai nav lielāka vērtība nekā dzīvniekam? Diemžēl Kristus kritiķi parādīja vairāk līdzjutības pret saviem dzīvniekiem nekā pret ciešanās esošiem cilvēkiem. Viņi atzina par pareizu dzīvnieku dzirdīšanu, bet ne cilvēka veselības atjaunošanu.

Jēzus arī apliecināja, atsaucoties uz Dieva darbu Savu radījumu labā: „Mans Tēvs vēl aizvien strādā, un arī Es strādāju.” (Jāņa 5:17) Pat sabata dienā Viņš turpina dot dzīvību un uzturēt Universu (Ebr. 1:2, 3).

Jēzus mācīja, ka mums nevajadzētu būt burta kalpiem, ievērojot sabbatu. To ievērot nozīmē „atpūsties” no mūsu pašu darbiem (Ebr. 4:10) un pat vēl svarīgāk – pārtraukt mēģinājumus pašiem sevi glābt, tas tik un tā nav iespējams. Sātans grib mūs pārliecināt ievērot sabbatu savtīgi. Ja viņš nevar pamudināt nostāties pret sabbatu, viņš centīsies ievilkt mūs otrā galējībā: burta kalpībā.

Lai gan ir viegli iekrist burta kalpībā sabbatā, citi var būt ļoti brīvi tā ievērošanā. Kā iegūt pareizo līdzsvaru? Kāpēc mums vajadzētu būt uzmanīgiem, reaģējot uz to, kā citi ievēro sabbatu (neizmirsti, ko farizeji domāja par Kristus sabata ievērošanu)?

CETURTDIENA, 11. SEPTEMBRIS

Sabats pēc augšāmcelšanās

Daudzi kristieši sabata vietā ievēro svētdienu, minot tam neskaitāmus iemeslus, no kuriem galvenais ir Kristus augšāmcelšanās. Līdzās tādai sīkai detaļai, ka nekas Jaunajā Derībā, ieskaitot nodaļas par augšāmcelšanos, nemāca, ka sabatu ir jāaizvieto ar svētdienu, Jaunā Derība parāda, ka Kristus paredzēja sabata ievērošanu arī pēc Savas augšāmcelšanās.

Ko Mat. 24:20 saka par sabatu pēc Jēzus augšāmcelšanās? _____

Kristus vārdi Mat. 24:20 parāda, ka mūsu ēras 70. gadā, aptuveni 40 gadu pēc Viņa nāves, sabats tika uzskatīts par svētu, kā tas vienmēr ir bijis. Nemiers, satraukums, bailes un došanās ceļā, kas bija nepieciešama, lai bēgtu no Jeruzālemes, bija nepiemēroti sabata dienai.

Kādus pierādījumus mēs vēl atrodam Jaunajā Derībā, kas parāda, ka septītās dienas sabats palika svēts pēc Kristus augšāmcelšanās? Sk. Ap.d. 13:14, 42; 14:1; 17:1, 2; 18:4. _____

Mācekļiem došanās uz sinagogu bija tas, kam vajadzētu būt baznīcas apmeklējumam mums šodien: viens no vislabākajiem veidiem, kā ievērot sabatu. Īpaši atzīmējams tas ir apustulim Pāvilam, kas bija klātesošs sinagogas dievkalpojumos sabatā, kad nebija nevienas kristiešu draudzes. Lai gan viņš bija pagānu apustulis un aizstāvēja taisnošanu ticībā, viņš parasti devās sabatā uz sinagogu, nevis tikai lai sludinātu jūdiem, bet arī lai ievērotu svētu sabata dienu.

Kādu sabatu, pēc tam, kad bija beigusies kalpošana sinagogā, pagāni lūdza, lai Pāvils viņiem sludina evaņģēliju. Apustulis varēja viņus uzaicināt klausīties nākamajā dienā, svētdienā, bet viņš atlika uz nedēļu. „Nākamajā sabatā gandrīz visa pilsēta sapulcējās klausīties Kunga vārdu.” (Ap. d. 13:44) Šie panti ir spēcīgs pierādījums tam, ka agrīnā draudze neko nezināja par pirmo nedēļas dienu kā aizvietojumu septītajai.

Nu labi, mēs zinām, ka mums ir taisnība attiecībā uz īsto sabata dienu. Tas, protams, ir svarīgi. Tomēr kā mūsu sabata ievērošana var padarīt mūs par kristiešiem, kas esam līdzjūtīgāki, mīlošāki un tādi, kas parādām rūpes par citiem?

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

E. Vaita „Laikmetu ilgas” nodaja „Sabats” 281.-289. lpp.

„Tā nu Cilvēka Dēls ir Kungs arī pār sabatu.” Šie vārdi ir pamācību un prieka pilni. Tādēļ ka sabatu cilvēces labklājībai iecēla Kristus, to tagad sauc par Kunga dienu. Tā pieder Kristum. Jo "caur Viņu viss ir radies, un bez Viņa nekas nav radies, kas ir." (Jāņa 1:3) Ja nu Viņš ir radījis visas lietas, tad Viņš iecēla arī sabatu. Viņš to nošķīra radīšanas darba piemiņai. Tas nozīmē, ka Viņš ir Radītājs un Svētotājs. Tas, kurš radīja visas lietas Debesīs un virs zemes un tagad tās uztur, ir draudzes Galva, un Viņa spēkā mēs topam salīdzināti ar Dievu. Jo, runādams par Israēlu, Kungs teica: "Es devu tiem arī savas svētās dienas, kas ir derības zīme starp Mani un viņiem, lai tie atzītu, ka Es esmu tas Kungs, kas to svētījis," tas ir, dara svētus. (Ec. 20:12) Tātad dusas diena – sabats ir zīme Kristus varai darīt mūs svētus. Tas ir dots visiem, kurus Kristus dara svētus. Kā Viņa svētu darošā spēka zīme sabats ir dots visiem, kas Kristū kļūst par Dieva Israēla daļu." (E. Vaita „Laikmetu ilgas”, 288., 289. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRDOMĀM:

1. Mēs piederam Kristum gan radīšanas, gan pestīšanas dēļ. Kā sabats īpaši atgādina mums šīs svarīgās patiesības?
2. Kāpēc burta kalpība, paklausot ceturtajam bauslim, ir problēma? No otras puses, kāpēc virspusēja sabata ievērošana nav risinājums legālistam? Kas ir tas atslēgelements, kas padara sabata ievērošanu par patiesu svētību?
3. Kāpēc sabatam un iespējai atpūsties sabata dienā vajadzētu mums īpaši atgādināt svarīgo patiesību, ka mēs netiekam glābti savu darbu dēļ, bet pateicoties Kristus nopelnam mūsu labā?
4. Kādos veidos mēs varam mācīties iegūt dziļāku un bagātāku pieredzi ar Kungu sabata dienā?
5. Kādas mācības par to, kā ievērot sabatu, mēs varam gūt no Kristus parauga, dziedinot sabatā? Kā šīs dziedināšanas palīdz mums labāk saprast, kādam vajadzētu būt sabatam?
6. Mums ir teikts, lai turam sabatu „svētu”. Pārdomājiet dažas savas sabata aktivitātes. Cik svētas tās ir?